

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 259 — Rok 132 (3)

Czwartek, 4 listopada 1943 r.

DZIŚ: Karola Bor.
JUTRO: Elżbiety

Ciężkie walki na południowym odcinku frontu

Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z GŁÓWNEJ KWATERY FÜHRERA w dniu 3 listopada:

Na Krymie pomimo zaciętego oporu ścieszono dalej na południe od Kerczu nieprzyjacielski przyczółek desantowy.

U północnego wyłotu Krymu, w rejonie na wschód od Chersonu i wielkim łuku Dniepru trwają ciężkie walki, wśród wielkich strat nieprzyjaciela, ze znacznymi siłami piechoty bolszewickiej i wojsk pancernych. Ataki bolszewików odparto, punkty włamania zaryglowano. Własne przeciwnatarcia pomimo zaciętego oporu nieprzyjaciela doprowadziły do rezultatów. Zniszczono wielką ilość czołgów oraz starto małą odciętą grupę nieprzyjacielską.

Na pozostałych odcinkach frontu wschodniego toczyły się wczoraj jedynie walki o znaczeniu lokalnym. Pewną grupę nieprzyjacielską, która usiłowała usadowić się na wyspie na Dnieprze na wschód od Czernas starto. Na południowy wschód i na północ od Kijowa jako też na zachód od Smoleńska odparto ataki Sowietów w przeciwnatarciu.

W rejonie Wielkich Łuków są jeszcze w toku walki z nacierającym tu uparcie nieprzyjacielem.

Pociąg pancerny pod dowództwem porucznika Muhra zniszczył na południowym odcinku frontu wschodniego w ciągu jednego dnia 15 czołgów sowieckich, a jeden najcięższego typu unieruchomił.

W Zatoce Fińskiej jednostki ubezpieczające marynarkę wojenną nawiązały łączność bojową z lekkimi siłami morskimi nieprzyjaciela. Zatoniono wiele innych, a jeden z nich tak ciężko, że można się liczyć z jego zniszczeniem.

W południowych Włoszech odparto kilka nocnych ataków wojsk północno-amerykańskich na zachód od rzeki Volturno.

Na wschód od rzeki Volturno usiłował nieprzyjaciół zaatakować nasze cofające się ubezpieczenia. Poniósł jednak w skoncentrowanym ogniu artylerii i miotaczy płomieni jako też wskutek ataków niemieckich samolotów bliskiego wsparcia dotkliwe straty.

Na wschodnim odcinku frontu zaatakowały dwa pułki brytyjskie z wydatnym poparciem artyleryjskim i pancernym nasze stanowiska nad rzeką Trigno. Odparto je wśród wielkich strat nieprzyjacielskich.

Wskutek rzutów bomb przez nieprzyjacielskich lotników na południowo-wschodni obszar Rzeszy powstały w dniu wczorajszym straty w ludziach i szkody w budynkach. Zestrzelono 7 spośród atakujących czołgów i motorowych bombowców.

Lotnictwo nasze ponownie obrzucało ubiegłej nocy pojedyncze cele w Londynie.

Lekkie niemieckie siły morskie zaatakowały w nocy na 3-go listopada angielskie wybrzeże południowe i z silnie ubezpieczonego konwoju zatopili bez własnych strat 2 parowce o łącznej pojemności 4.500 ton.

BERLIN, 3. 11. — Agencja „Telepress“ dowiaduje się:

Sytuacja walk w południowych Włoszech obrazuje się w niemieckich sukcesach obronnych, które rozpoznaje można obecnie zupełnie jasno w porównaniu do przez pięć dni ciągnących się usiłowań przełamania na skrzydle zachodnim przez wojska amerykańskie. Przejście anglo-amerykańskie z szeroko zakrojonych akcji operacyjnych do wypadów

lokalnych oznacza zmianę sceny.

Zmiana ta nie tłumaczy się uciążliwymi stosunkami górskimi, ale powodem jej jest krwawe załamanie się manewrów zmierzających do przełamania na całej linii, które to manewry nie udały się generałom alianckim. Przy ogólnym ugrupowaniu swych formacji w zachodnich Apeninach i przed górami przybrzeżnymi nie zaniedbał głównodowodzący Aliantów niczego, aby doprowadzić operację decydującą do sforsowania zapory nad rzeką Volturno. Przyswierał mu przy tym cel daleko idący, by otworzyć w całej głębokości trzy drogi główne biegnące w kierunku północno-zachodnim do Gaeta, Cassino i Isernia. Popelniał on przy tym jedynie ten błąd rachunkowy, że przeliczył się pod względem zdolności wyzyskania terenu i pod względem jednolitej obrony ze strony niemieckiej.

Kapitulacja Anglii i USA wobec żądań Moskwy

SZTOKHOLM, 3. 11. — W związku z wczorajszą informacją o zakończeniu konferencji w Moskwie dowiadujemy się następujących szczegółów:

Tekst obszernego komunikatu, który wydano po zakończeniu konferencji trwającej 12 dni, został przez oficjalną brytyjską agencję prasową Reutersa opublikowany w takiej postaci, o której wyraźnie powiedziano, że chodzi w tym wypadku o specjalny tekst, jaki ma być opublikowany w Londynie. Z powyższego wynika, że autentyczny tekst wspomnianego dokumentu nie został jeszcze podany do wiadomości. Sformułowanie komunikatu Reutersa pozwala na szereg stwierdzeń, które dałyby się w tym sensie streścić, że Stalin utrzymuje się nadal przy projekcie bolszewizacji kontynentu europejskiego, przy czym jego partnerzy w osobach ministrów spraw zagranicznych brytyjskiego i amerykańskiego wraz z ich delegacjami nie odważyli się ze względów oportunistycznych i egoistycznych sprzeciwić się żądaniom Moskwy.

Końcowy komunikat zaczyna się od charakterystycznej deklaracji następującej treści: „Na porządku dziennym znalazły się zagadnienia przedłożone do omówienia przez rządy trzech państw. Niektóre z tych zagadnień domagały się zajęcia ostatecznego stanowiska, co też miało miejsce. Co się tyczy innych zagadnień, to należy stwierdzić, iż te sprawy zostały przekazane utworzonej w tym celu specjalnej komisji dla dokładnego zbadania, zanim wypowiedziane zostało zasadnicze rozstrzygnięcie. Rozważano podjęcie załatwienia ich na drodze dyplomatycznej. Inne zagadnienia zostały wyjaśnione drogą wymiany poglądów”.

Jak to wynika z oficjalnie sformułowanego komunikatu Reutersa, na czele rozmów znalazł się szereg problemów natury wojskowej. Światowej opinii publicznej nie udostępniłno sprecyzowanych danych na temat przedyskutowanych na konferencji projektów wojskowych, które — co zasługuje na uwagę — bez wyjątku związane są z pojęciem „przyszłości”. Z uznaniem podkreślono jednak, że bawiący w charakterze gości ministrowie spraw zagranicznych mocarstw zachodnich „korzystali z obecności doradców wojskowych”.

Na drugim planie konferencji moskiewskiej stała dyskusja t. zw. „za-

gadnień politycznych”, które w urzędowym komunikacie zostały wzmiankowane przy zacytowaniu licznych niekonkretnych pojęć na temat polityki powojennej. W ramach niewątpliwie odbytej dyskusji w sprawie odrodzenia insygnii przypominającej Ligę Narodów poruszono wszystkie zagadnienia, których rozwiązanie bezspornie leżeć może w zasadniczych sprawach narodów europejskich, a które potraktowane zostały w tak dalece negatywnie formie, że i w tym względzie można mówić o stuprocentowej kapitulacji Anglików i Amerykanów, jeśli chodzi o żądania wysunięte przez Kreml. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, co do tego, że przy tej sposobności politycy bolszewicy na polecenie Stalina odnieśli się negatywnie do sprawy odbycia dyskusji nad takimi zagadnieniami, które Kreml uważa za problemy pozostające w strzale interesów bolszewickich. Angielscy i amerykańscy partnerzy konferencji zgodzili się na tę tezę o tyle, że wyrazili gotowość na ustępstwo, polegające na odroczeniu dyskusji nad takimi zagadnieniami do „odpowiedniejszego terminu”. Takie sformułowanie pozwala w praktyce Związkowi Sowieckiemu do działania według „własnego uznania” wszędzie tam, gdzie według zdania Stalina „interesy Związku Sowieckiego domagają się interwencji”.

Wszystkie sformułowania końcowego komunikatu urzędowego na temat rokowań w Moskwie są niezwykle elastyczne i dadzą się naciągać w każdym kierunku. Można przypuszczać, że ustalenie tekstu komunikatu nastąpiło w tej formie z tego powodu, aby pozostawić sobie na przyszłość zupełnie wolną rękę dla zamierzonej w wypadku ewentualnego zwycięstwa Aliantów i Moskwy generalnej likwidacji Europy, w czasie której w pierwszej linii małe narody mają paść ofiarą w imię ich interesów.

Jeżeli w komunikacie urzędowym o zakończeniu konferencji w Moskwie wspomniano specjalnie o Włoszech, to można w tym upatrywać jedynie gest uprzejmości Anglii i Waszyngtonu wobec Moskwy. Znanym jest fakt, że Kreml częstokroć wyrażał swoje niezadowolenie z tego powodu, że Stany Zjednoczone i Anglia początkowo usiłowały traktować problem włoski w znacznej mierze na swoją własną odpowiedzialność,

Rząd angielski wydał zakaz publikowania polskiej Białej Księgi o zbrodni katyńskiej

Jak wiadomo, zarówno angielskie jak i amerykańskie sfery polityczne miały się zgodzić zasadniczo na wcielenie obszarów zamieszkałych przez Polaków do Związku Sowieckiego. Angielskie ministerstwo informacji, które w ostatnich czasach kilkakrotnie zwracało uwagę emigracji polskiej na okoliczność, że papiery sprowadzane zza oceanu dzięki wysiłkom brytyjskich marynarzy nie jest po to, aby korzystający z gościnności Anglii używali go w tym celu, aby stwarzać nieporozumienia między Anglią a sprzymierzeńcami,

obecnie z polecenia rządu brytyjskiego zakazało opublikowania tej Białej Księgi, która traktowała o losie polskich oficerów poległych w Katyniu.

Jedną z polskich osobistości w Sztokholmie, posiadającą zazwyczaj dobre informacje z Londynu, wyjaśnia w tej sprawie, że prace redakcyjne Białej Księgi były ukończone, a wskutek konfiskaty wszystkich egzemplarzy tuż przed jej wydaniem, emigracja polska poniosła nie tylko moralną, ale poważną szkodę materialną.

Przed detronizacją Wiktora Emanuela

SZTOKHOLM, 3. 11. — W dobrze poinformowanych neutralnych kołach mówi się, że przybycie do Neapolu

nadzwyczajnego pełnomocnika Roosevelt'a dla krajów śródziemnomorskich Murphy'ego oraz ministra stanu Anglii Mc Millana stanowi wstęp do abdykacji Wiktora Emanuela i jego syna Umberto. Wiktor Emanuel i Umberto poczynili wszelkie starania w celu zabezpieczenia sobie korony włoskiej. Wysiłki te jednak spaliły na panewce, ponieważ Badoglio może zyskać dla siebie wszystkie koła emigracyjne jedynie w drodze upadku króla.

Poza tym informują, że kiedy w ub. niedzielę dziennikarze amerykańscy zwrócili się do Badogli o informację co do abdykacji króla, ten zaskopotał odpowiedzią wymijającą, na ośmiast Sforza miał ze spokojem oświadczyć, że z konstytucyjnego punktu widzenia istnieje możliwość abdykacji króla i powołanie rady regencyjnej.

SZTOKHOLM, 3. 11. — Korespondent agencji amerykańskiej „Associated Press” pisze z Południowych Włoch:

„Marszałek Badoglio oświadczył w poniedziałek królowi Wiktorowi Emanuelowi, że nie widzi możliwości utworzenia nowego reprezentacyjnego rządu dopóki król trzyma władzę w ręku.

Operacje nad granicą Burmy

TOKIO, 3. 11. — Główna kwatera cesarska komunikuje o korzystnym przebiegu operacji nad granicą Burmy, gdzie siły alianckie zostały zupełnie odcięte na wschód od rzeki Nu i stoją w obliczu zniszczenia. Równocześnie w tej okolicy są w toku przygotowania do nowych operacji. Straty Aliantów w tym rejonie wyniosły od początku do końca miesiąca października przeszło tysiąc poległych.

Głos dnia

Dziennik fiński „Hufvudstadsbladet” pisze o komunikacie z konferencji moskiewskiej:

„Zagadkowy ten komunikat nie odznacza się tak bardzo swą treścią, lecz tym co o konferencji zataja. W komunikacie tym bowiem żadnym słowem nie wspomina się o pewnych zagadnieniach, jak np. o kwestii państw bałtyckich, o byłej Polsce, Finlandji i Bałkanach. Bardzo skąpo przedstawiają się też wyrażenia dotyczące współ-

pracy wojskowej i politycznej w czasie powojennym.

Co się tyczy Finlandji, to stanowczo ona odrzuca plan zrzeszenia się wszelkich „narodów kochających pokój” po wojnie, skoro ZSRR. będzie obecnie stróżem porządku pokojowego oraz sędzią miłości pokoju Finlandczyków, ten ZSRR., który wykluczony został z Ligi Narodów z powodu napadu dokonanego na Finlandję”.

□ Z Meksyku nadeszły tu wiadomości o katastrofie, która pociągnęła za sobą liczne ofiary. W czasie uroczystości kościelnych zawaliły się mury starego klasztoru w miejscowości Iczmal koło Meridy. Wskutek tej katastrofy, według pierwszych doniesień, sto osób zostało zabitych a około 200 odniosło rany.

△ Z Paryża odjechał nowy kontyngent ochotników francuskich, udając się na front wschodni. Nową tą jednostką dowodzi kpt. Bridoux, syn generała Bridouxa, ministra obrony narodowej.

● Jak z Bombaju donosi brytyjska służba prasowa, w ciągu czerwca, lipca i sierpnia zmarło przeszło 30.000 osób na terenie dystryktu Malaby w prowincji Madras wskutek epidemii cholery.

△ Mussolini przyjął na audiencji marszałka Grazianiego oraz sekretarza partii faszystowskiej Pavoliniego.

□ Brytyjska służba prasowa donosi o zaginięciu komendanta brytyjskiego krążownika „Charybdis”, o którego zatonięciu doniosła w poniedziałek brytyjska admiralica. „Charybdis” należał do klasy krążowników „Dido”, jego wyporność wynosiła 5433 ton.

△ Na lotnisku Portel koło Lizbony wylądował w niedzielę po południu 4-silnikowy bombowiec angielski, podając jako rzekomą przyczynę brak paliwa. Załoga samolotu, składająca się z 8-miu lotników, zameldowała się u miejscowych władz, które zarządziły konfiskatę samolotu. Bombowiec wylądował w nieuszkodzonym stanie.

● Kanclerz skarbu Stanów Zjednoczonych Morgenthau opuścił Alger i w poniedziałek przybył do Kairo.

□ Jak donosi brytyjska służba prasowa, stan zdrowia Roosevelta, który ostatnio zapadł na influencję, uległ w poniedziałek lekkiej poprawie. Mimo to jednak nie przyjmował on dzisiaj żadnych wizyt.

△ Młodociany król Szymon II udał się w poniedziałek do miejscowości Rifa, aby po raz pierwszy być na grobie zmarłego ojca, króla Borysa III, którego zwłoki złożono w podziemiach tamtejszego klasztoru. Królowi Szymonowi II towarzyszyli królowa-matka, księżka Cyryl oraz członkowie rodziny królewskiej.

● Rozgłoszona moskiewska informacja, że kierownik produkcji broniowej w Stanach Zjednoczonych Donald Nelson w ubiegły czwartek opuścił teren Związku Radzieckiego.

□ Cesarz Anamu, Baodaï, przesłał szefowi państwa marszałkowi Petainowi i rządowi francuskiemu zapewnienie swej bezwarunkowej wierności.

× Ministerstwo spraw zagranicznych Meksyku przesłało rządowi Gwatemali notę, domagającą się zadośćuczynienia za naruszenie granicy tej sąsiedzkiej republiki przez żołnierzy. Wypadek ten miał miejsce przed kilku dniami.

● Londyńskie czasopismo niedzielne „Observer”, jak donosi z Londynu „Dagens Nyheter”, gwałtownie atakuje prawo małych państw do dalszego państwowego istnienia po wojnie. „Observer” oświadcza, że istnienie małych narodów jako państwa jest skandalem i anachronizmem.

● Nowy ambasador sowiecki w Londynie Gusiew w czasie pewnego śniadania urządzanego na jego cześć przez lord-mayora, wypowiedział o obecnych również żądania, by Alianci przeszli Sowietom z pomocą na zachódzie.

PAŁAC W CHOROSTKOWIE. — O Chorostkowie wspominaliśmy już swego czasu. Miasto to nad rzeką Tajną położone posiada — jak i inne miasta podolskie — swoje pamiątki. Zaliczyć do nich należy w pierwszym rzędzie pałac Siemieńskich-Potockich. Piękny ten pałac w stylu empire zbudowany, został wzniesiony w ub. stuleciu. Pałac ocie-

paną kopalnią obiektów o muzealnym znaczeniu, gdy znalazł się wreszcie ktoś, kto umiał docenić, kto umiał zorganizować zbieranie, scallanie aż do postaci muzeum. Tym człowiekiem był dyrektor tutejszego gimnazjum, zasłużonej pamięci profesor Missona. Byli i przed em zbieracze-amatorzy, którzy w rozumieniu wartości pamiątki historycz-

Turystyczno-Krajoznawczego, a zawiesz na jego usługach stał człowiek jego idei poświęcony, przy tym w pewnej gałęzi naukowej w zbiorach reprezentowanej — fachowiec.

Dziś można mieć nadzieję, że te stany przejściowe, których dla muzeum nie można uważać za szczęśliwe, już się nie powtórzą i że mandat opieki, który oddano w ręce bezstronnego, obiektywnego amatora, będzie wyzyskany na poszanowanie resztek muzeum, resztek zawsze jednak cennych.

Jest w nich dość dużo prehistorycznych zabytków: skorupy naczyń lepiących i późniejszych toczonych na kole, kamienne narzędzia, itd.; jest nieco okazów paleontologicznych, w których między innymi jest świadectwo, iż był na tej ziemi mamut; są pamiątki walki z najeżdżającymi i strzały tatarskie, fajki i końskie podkowy tatarskie. Z ruin trembowelskiego zamku dobyte wiele ułamków kafel; są tu kafle z XV i XVI wieku jeszcze, na niektórych z nich widać wymodelowane postacie ludzkie w strojach z owej epoki. Najbardziej wiernym świadkiem ówczesnego świata jest tu czaszka z dziurą w czerepie i z utkwionym w niej ostrzem strzały. Zbiór starych monet dość szczupły, niewiele też jest pamiątek kultury materialnej z najświetniejszej dla tej ziemi historycznej doby. Etnograficzne zbiory niestety zostały bardzo uszczuplone, podobnie też rzecz ma się z kościelnocerkiewnymi obiektami sztuki — lecz to co pozostało na ogół przedstawia może poważny interes dla historyka sztuki kościelnej.

Za rok założenia Muzeum uważać należy rok 1930. Od tej daty zaczęli je zwiedzać ci, co do Trembowli dla jej poznania przybywali. A zdążyli tu przede wszystkim wycieczki szkolne i to z całej Polski, idące na poznanie pięknego, historii i krasy pełnego Podola. W ciągu lat niespełna dziesięciu spełniało trembowelskie Muzeum w stosunku do swej roli ważny obowiązek. Miejsmy nadzieję, że dany mu będzie odrodzenie się wewnętrzne i powrót do swoich służb dla nauki i dla nauczania.

DROHOBYCKIE SALINY. — Mało kto wie poza Drohobyczem, że na jego przedmieściu Zwaryczu istnieje

do dziś salina słynna w dawnych wiekach.

Jak w dawniejszych czasach saliny drohobyckie wyglądały, trudno dziś o tym pisać, ale można je sobie wyobrazić, że niewiele się w nich zmieniło. Z inwentarza z 1718 roku dowiadujemy się, że od figury św. Floriana do dzisiaj stojącej droga Żupna była wyłożona chrustem i drzewem, a przez rzeczkę Pobok, naówczas dość bagnistą i głęboką, zbudowany był most. Wjazd do żupy prowadził przez wrota osadzone na drewnianych biegunach, a w głębi, wśród starych lip, brzoźdów i jesionów stało pięć drewnianych wież z paniami na 9½ łokci długich i tyleż szerokich, a o głębokości 12 cali. Obok wież stały kadzie z surowicą, komory na sól i izdebki dla zwaryczów. Solankę wydobywano ze studni, czyli jak to zwano „okna” za pomocą kieratu ciągniętego przez konie. Surowicę wydobywano koszami skórzanymi, objętymi żelaznymi obręczami.

Nieopodal wież znajdowała się skupnica czyli sklep z chlebem i innymi środkami spożywczymi dla robotników. W pewnym oddaleniu stała suszarnia, dwie szopy dla budnarzy i kowali i szopy na materiał beczkowy i inny niezbędny dla rzemieślników.

Żupa w Drohobyczu w czasie jej zajęcia przez rząd austriacki w roku 1772 składała się z dwóch części: jedna z szymbem Królewskim czyli szymbem Nr. I i druga z szymbem Starościńskim czyli Nr. II. Żupa z szymbem Królewskim produkowała sól mialką, którą pakowano do beczek, a żupa z szymbem Starościńskim t. zw. czechynową, wyrabiała sól formowaną. Produkcja obu żup wynosiła rocznie około 70.000 cetnarów soli.

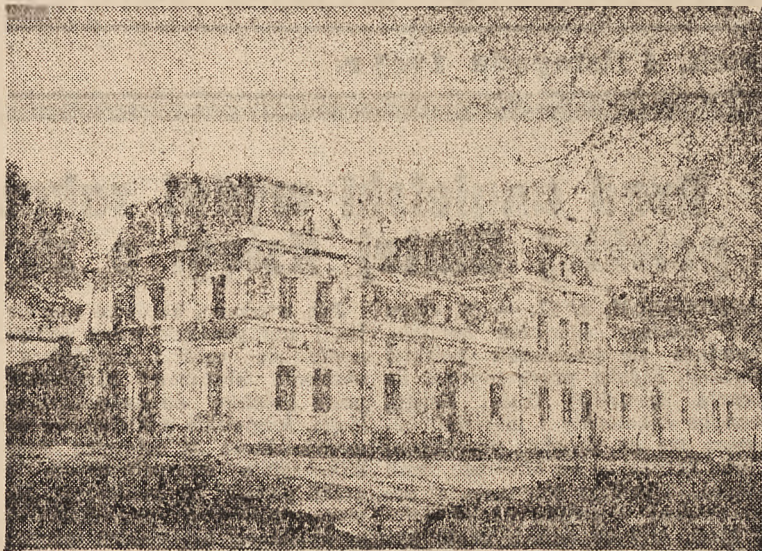
Rząd austriacki połączył obie żupy w jedną pod nazwą „C. K. Salina w Drohobyczu”. Początkowo salina należała do administracji salin w Samborze, a od 1786 r. przechodziła rozmaite koleje losu, zależną będąc już to od Sądu Górniczego, już to od Intendantur salin i sędziów górniczych, od Administracji Domen i Salin, od Zarządu Kamery i Dochodów Skarbowych, aż weszła pod zarząd powiatowy. Od 1856 r. przydzielono salinę c. k. Dyrekcji Skarbu we Lwowie i podlegały jej aż do pierwszej wojny światowej.

Od września 1914 r. do maja 1915 r. gospodarują w niej Moskale, po czym rządzą nią znów Austriacy, Rusini, a w r. 1919 zarząd obejmują władze polskie aż do obecnej wojny światowej.

Wojna salinie nie przeszkadza, robotnicy pracują w niej bez przerwy. Dwa szyby, jeden z nich na 43 metry głęboki, a drugi na 50 metrów — dostarczają solanki do warzenia. Solankę zupełnie nasaloną ciągnie się nie kieratami, ale maszyną elektryczną.

Przed wojną światową rozpoczęto porządkowanie dojazdu do salin, przeprowadzono częściowo regulację Poboku i budowę be onowego mostu. Obecnie w czasie wojny Oddziały Służby Budowlanej poprowadziły pracę dalej: uporządkowały ulicę Żupną, Plac Zwarycki, dokonały przepokupu potoku i wykończyły most. Na samej salinie mało się zmieniło — obok odwiecznych szybów stoją nadal na straży wielowiekowe lipy.

OFIARUJ KAŻDEGO MIESIĄCA KILKA GROSZY NA CELE POLSKIEGO KOMITETU OPIEKI.

Oficyny pałacu hr. Siemieńskich-Potockich w Chorostkowie

nia duży park. Załączone zdjęcie przedstawia oficyny pałacu. Od strony frontowej zdobią pałac liczne kolumny.

W ciągu lat obecnej wojny pozornie nie się tu nie zmieniło. Poczyni jednak tylko — wewnątrz bowiem pałac został zniszczony, a bogactwa jego zrabowane.

DELEGATURA W JAWOROWIE.

W gminie Jaworów mieszka około 1.400 osób narodowości polskiej; ich sytuacja gospodarcza nie przedstawia się dodatnio, zwłaszcza rolników, a to wobec małych możliwości produkcji na piaszczystej glebie. Możliwości pracy dla polskiej ludności są tutaj znikome poza pracami w leśnictwie i przy budowlach, a zarobki ich w stosunku do drożyzny są za małe i niewystarczające do ich utrzymania. Ilość podopiecznych wynosi 275 osób, w tym 112 dzieci. Delegatura prowadzi dwa punkty dożywiania, które jednak mają braki w zapasach żywnościowych. Liczba dożywianych wynosi 238 osób. Istnieje ochronka dla 40 dzieci przychodniczych. Społeczeństwo polskie ustosunkowuje się pozytywnie do naszej akcji opiekuńczej również w drodze samopodatkowania się oraz doraźnymi datkami.

MUZEUM W TREMBOWLI. —

Bogactwo przyrody, głęboka przeszłość historyczna, gęste pokrycie tej ziemi zamkami obronnymi, dokoła których wielokrotnie rozstrzygały się na wielki sięgające wypadki, a wreszcie gęste zaludnienie i lud obdarzony zmysłem zdobnictwa — to wszystko gromadziło obfity i cenny materiał, z którego można było złożyć zasobne i dla nauki i nauczania wartościowe muzeum. Mijały jednak lata, a to wszystko, bezcenne nieraz, bo niepowtarzalne już unikatki marniały, przepadały, niszczały. Choćby i w samej Trembowli, której popadły w ruinę zamek okazał się niewyczer-

nej czy kulturalnej tworzyli prywatne zbiory. Szło to jednak zazwyczaj w rozsypek i nie przynosiło ogólnego pożytku.

Do czasu wojny Trembowla rozwijająca się w każdym kierunku miała już dobrze zapoczątkowane i dobrze uporządkowane muzeum o typie regionalnym. Lecz wojna ma swoje konieczności, którym ustąpić muszą potrzeby inne. Więc muzeum przeniesiono w gościnne, a pewne mury Karmelińskiego klasztoru i znów po pewnym czasie musi ono zmieniać pomieszczenie — i to po dwakroć. Przeprowadzki te wpłynęły fatalnie na całość inwentarza i na całość poszczególnych jego obiektów. Równoległe do tych przemian zmieniły się i władze tego muzeum, które w początkach swych i w dobie najlepszego rozwoju było pod opieką Podolskiego Towarzystwa

Dzienniki, książki i radio dla robotników zagranicznych

Na zjeździe delegatów robotników zagranicznych zatrudnionych w Rzeszy oświadczył kierownik „Niemieckiego Frontu Pracy d. Ley co następuje:

„Przeważająca część wielu-milionowej masy robotników zagranicznych pomieszczonych w obozach, z których 22.000 znajduje się pod zarządem Niemieckiego Frontu Pracy, wypełnia chętnie swoje obowiązki. Zagraniczni robotnicy z wdzięcznością uznają, że Niemiecki Front Pracy dba o ich warunki życiowe z taką samą energią, zanobliwość i troskliwość, jak i w stosunku do robotników niemieckich. Regularnie ukazuje się 21 wydawanych co tydzień dzienników i czasosm w obcych językach o łącznym nakładzie 750.000 egzemplarzy. Dla czytelników obozowych na-

byto jedynie tylko w bieżącym roku 235.000 książek i 350.000 broszur, 90.000 książek powieściowych, 27.000 płyt gramofonowych, 5.000 instrumentów muzycznych, nie licząc instrumentów dla 60-ciu zespołów orkiestrowych, 4.940 aparatów radiowych i 11.000 sprzętów sportowych, rozdzielonych jedynie tylko w ciągu ostatnich miesięcy, stanowią dalszy dowód zakrojonej na wielką skalę działalności w zakresie opieki kulturalnej. 3.800 odczytów z 167.000 uczestnikami, 4.000 obozowych uroczystości sportowych, 5.760 wiekowych imprez rozrywkowych obok 18.000 imprez w poszczególnych obozach zorganizowane w ostatnich miesiącach — oto w grubszych zarysach zakresiony obraz tej opieki kulturalnej“.

KUPNO — SPRZEDAŻ

ZAWIADAMIAM PT Klientelę, że z dniem 1. listopada b. r. przeniosłem sklep zabawek z ul. Zielonej 1 na ul. Pilsudskiego 16. 13005
KUPUJE czarne sukienki wysokie sukienki (duty) o panolida 37 w pierwszorzędny stanie. Kazimierzowska 33, m. 5, II, p. przez ганца. 12865
KUPUJE damskie męskie szewczone — nr 38 w bardzo dobrym stanie, ulica Strzyńska 20, m. 9. 12843
SPRZEDAM futro męskie używane na średniego. Wierzch czarne sukno spód kangury. Oglądać od 14 do 17 Zielona 46, II, p. m. 6. 12848
SPRZEDAM lisa srebrnego stan pierwszorzędny. Zielona 48, m. 1. 13716
Kilka sprzedam. Golab nr 11 a — 11 m. na prawo. 12849
KUPUJE saneczki z oparciem lub bez bardzo dobre. w w. ul. Żadwerzaska 83, fryzjer. 12847
KUPUJE komode, okrągły stolik i szafkę nocną w używalnym stanie. Listy do Gaz. Lw. nr 12863;
JESIONKA brzoza w wysokości — mocny fason, nowa do sprzedania — Teatynska 35, m. 10, od 14—23.

JESIONKA ubranie czarne wysoko 170 cm., męskie czarne nr 43 — do sprzedania. Oglądać: Bilińskich trzy mieszki. 12 a, godz. 3—4. 12845
KUPUJE buty gumowe nr 38, skórkę selskima ewent. krymkę w dobrym stanie. Stanisława 10, II, a. 4 od godz. 4—6. 12846
SPRZEDAM lampę naftową obraz suknie niebieską jedwabną skórkę 4, zamknięcie męskie damskie 37 na 38, Serbska 9, m. 4 od 4—6. 12847
PLASZCZ damski zimowy granatowy na watałnie z kołnierzem futrzanym (kangury) na 38—39 do sprzedania Teatynska 35, mieszki. 10. 12852
KUPUJE płaszcz zimowy z kołnierzem futrzanym lub futro damskie na osobę tegę w pierwszorzędny stanie i gatunku. Zgłoszenia: Pogodna 2 a — poczta Wołyńska. 12859
SPRZEDAM odkurzacz „Elektrolux 110 v., elektr. piec 220 v. Schulz ul. Tarnowskiego 39, m. 6. 12860
KOLCZYKI i lamuszek złoty lub platynowy na szyję kupię. Listy Adm: Gaz. Lw. nr 12810;
SPRZEDAM dywan perski kilim i damską koszulę nocną. Jabłonowskich 32, m. 5. Tylko od 3 pop. 12861

SPRZEDAM granatowy kostium na szepala, damski wełniany płaszcz długi, męskie buty francuskie — sznarowane nr 42, męskie lakierowane męskie nr 41, zegarek męski na rękę z łańcuszkiem, buciki damskie obcas stopkowy nr 38, elegancie męskie damskie skóra wiewna nr 38 i męskie cielfie nr 46 na obcasie francuskim. Lwów, ul. Wołyńska 16 a, mieszkanie 5.
SPRZEDAM ubranie smokingowe w średniego, firankę siatkową, serwis do kawy na 6 osób. Szaszkiewicz 4, mieszkanie jeden. 12841
SPRZEDAM maszynę do czucia Simgera, telefon rosyjski w dobrym stanie z płytami, buciki męskie nr 43. 2 lotnietki. Oglądać od 17—19, ul. Hołowi 17, m. 3 a. I. p. 12842
WATALINĘ czarną w dobrym stanie kupię. Dobrze zapłaci. Listy do Gaz. Lw. nr 12844
FORTEPIAN „Czapka” wi-deński — sprzedam, ul. Kleparowska 3, II, p. mieszki 6, od 12—17. 12813
SPRZEDAM buciki męskie prawie nowe 43, materię czarną z płaszczem do przerobienia na kurtkę, płaszcz męską flanelową i półjedwabną. Bado-nich 9, II, p. m. 5, na lewo, od 14

UBRANIE ciemne i jasne na średni i wysoki wzrost w bardzo dobrym stanie, sprzedam. Oglądać: Kosciuszki 5, m. 15, od 17.30—18.30. 12844
SPRZEDAM ubranie angielskie w du bryn stanne, kniaziewicz 8, I. p. mieszkanie sześć. 12814
SPRZEDAM jesionkę w b. dobrym stanie z angielskiego materiału granatową, ubranie męskie czarne i sweter na średniego, Bernsteina 15, II, piętro, m. 7, od 12—16. 12845
SPRZEDAM buty z cholewami nr 42 oraz franki. Władomir ul. Gran-waldu 3, II, p. m. 11, pop. 12846
PLASZCZ zimowy męski potrójnie watawany, czarny kołnierzyk krymka, Piotra 41, m. 8. 12730
SPRZEDAM płaszcz zimowy z krymskim kołnierzem na średniego. Na Bajkach 11, m. 2, od godz. 1—5. 12847
SPRZEDAM aparat fryzjerski do grzania wody, miske do mycia głowy, kociołek do trwałej, parawan oszklony, szafkę odzieżową, lustrumy, wszystkie w dobrym stanie Władomir: Śniadeckich 2, m. pięć, od godz. 11—2. 12734
KUPUJE maszynę do wyrobu szpilek wszelkiego rodzaju względnie całe urządzenie. Oferty G. Lw. 12797;

JESIONKE na wysokiego szczupłego sprzedam, stan dobry. G. L. 12828
SPRZEDAM płaszcz męski zimowy brzozy w bardzo dobrym stanie — krasnoludki 5 m. 8, od 3—6 pop. 12848
SPRZEDAM damską futro brzoze murle. Rapaporta 5, mieszkanie 9, od godz. 1—5. 12800
WALAZKĘ skórzaną, nowe ubranie brzoze na średniego sprzedam, ul. Lyczakowska 39, III, p. mieszki 8, od godz. 12—11. 12855
SPRZEDAM poduszki nową, firankę na duże okno karnisz i inne. Lwów Panieńska 15, I. p., mieszkanie 20, przez podwórce. 12806
SPRZEDAM pierzynę nową puchową Leona Sapiehy 67, mieszkanie cztery, od godz. 2—4. 12807
WÓZEK nowy głęboki do sprzedania Nozowieńska 53. 12807
KUPUJE pantofelki Kilińskiego nr 35 za e lub granatowe. Gaz. L. 12751
SKÓRZANA wiatrakowa, buty sportowe nr 45 do sprzedania. Waziliewicza 9, mieszki 6. 12751
SPRZEDAM: marynarkę na 12-letnie go koldre, koszulę męską, żarękawkę: breichswanz i selskim, prześcieradła, obrus na 12 osób. Staszica 11, p., mieszki 10. 12777

SPRZEDAM płaszcz zimowy na wysokiego oraz czapkę dziecięcą, popielatą krymką. Piekarska 29, m. 4. 12778
KUPUJE sniegowe buty wysokie gumowe numer bucika 36 w dobrym stanie. Piekarska 16, m. 15, od 8—12. 12779
KUPUJE buty gumowe kilka par, mogą być nowe lub zniszczone, Farbar-nia, Legionów 23, w podwórzu od godz. 8—12. 12779
SPRZEDAM kołnierzyk męski krymką i selskimowy oraz watałnie do szycia. Zola 3, m. 20. 12779
SPRZEDAM pumpy granatowe dla studenta. Hauke Bosaka 13, mieszki 7 od godz. 5—7. 12779
SPRZEDAM płaszcz zimowy męski na średniego. Gran-waldu 11, mieszki 1, od 4—5. 12779
SPRZEDAM okazujące futro damskie murle. Oglądać godz. 12-14 i 16-18 ul. Leśna 19, m. 28. 12779
SPRZEDAM granatowy płaszcz i futro na kurtkę. Brzożowska 11 a, mieszki 5, od godz. 12—16. 12779
PIANINO Bösendorfer czarne krzyżowe, prawie nowe sprzedam. Hołowi 23, mieszkanie jeden. 12767
KUPUJE do pisania biurowe 2 wkłady niemieckie i ukraińskie — sprzedam. Zyblikiewicza 5, m. 5. 12767

Jedną z najpoważniejszych gałęzi gospodarczych naszego kraju jest rzemiosło, zorganizowane na nowoczesnych podstawach. Rozwój jego wywiera duży wpływ na podniesienie ogólnego poziomu dobrobytu i

przyczynia się do racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych. Dla należytego systematycznego rozwoju rzemiosła niezbędny jest jednak właściwie opracowany plan, przy czym jego wytyczne muszą znaleźć zrozumienie u rzemieślników.

Jedno z pierwszych miejsc zajmuje zasada racjonalnej organizacji warsztatu. Współczesna doba wymaga wielkiej jego sprawności, polegającej na właściwym podziale pracy i jego systematycznym przebiegu, oszczędności materiałów, porządku w warsztacie oraz nowoczesnych metodach przeróbki. Ważne jest także racjonalne zastosowanie sił ludzkich, maszyn i narzędzi. Te wytyczne są nową przedmiotem nauczania w szkołach i na kursach rzemieślniczych, których już cały szereg zorganizowano w rozmaitych miejscowościach. Niezależnie od kursów i wykładów w szkołach rzem., odbywa się również szkolenie we wzorowo zorganizowanych warsztatach. Zwraca się przy tym największą uwagę na szkolenie w zawodach, mających szerokie możliwości rozwoju ze względu na aryzację rzemiosła i potrzeby gospodarki wojennej. Szczególnie ma to miejsce w branży samochodowej, w zawodzie spawalniczym, stolarskim, szewskim, ślusarskim, kowalskim, piekarskim, chlewarem i in. Przeszkolenie takie do chwili obecnej przeszło już wielu uczniów, czeladników, a nawet mistrzów rzemieślniczych.

Wzorowe warsztaty dla celów przeszkoleniowych stanowią poglądowy przykład, jak powinna być urządzona pracownia rzemieślnicza, by jej zdolność wytwórcza osiągnęła stopień najwyższy.

Niezależnie od szkół rzemieślniczych, kursów zawodowych i przeszkolenia we wzorowo urządzonych warsztatach, wielki wpływ na należyte wychowanie kadr młodych rzemieślników wywierają mistrzowie. Ambicją ich więc winno być, by warsztat przez swe urządzenie i pracę stanowił wzorową szkołę praktyczną, w której terminator nauczyciela sumiennego i starannego wykonania powierzonej mu pracy, oraz czystości i punktualności. Przyszłość nęści ze sobą rosnące zapotrzebowanie na kwalifikowane siły rzemieślnicze oraz da rzemiosłu szerokie możliwości do popisu. W zrozumieniu tego odnośnie władze dąży ustawicznie do zwiększania kadr rzemieślniczych i należytego wyszkolenia.

Ważny dział wyszkolenia rzemieślniczego stanowi poznanie zasad kalkulacji. Dla zapoznania się z nią zostały wydane drukiem schematy kalkulacyjne, połączone z przykładami. Przykłady te, służące za praktyczny wzór, opracowano np. dla rzemiosła grupy drzewnej, dla branży metalowej oraz grupy rzemiosła budowlanych. Aby dobrze kalkulować ceny, należy koniecznie prowa-

dzić księgi zakupu surowców i materiałów oraz ewidencję przepracowanych godzin. We własnym interesie każdego zakładu leży, by księgi te były prowadzone systematycznie i dokładnie.

W celu ułatwienia otrzymywania materiałów oraz przydziału zamówień urzędowych, które stanowią poważną pozycję w zamówieniach poszczególnych warsztatów, założono w Krakowie Centralę Dostaw Rzemieślniczych. Posiada ona swe ekspozytury we wszystkich siedzibach Okręgów.

W celu usprawnienia sposobów produkcji, prowadzi się nadto szczegółowe studia, owocem których są wydane ostatnio przez związki cechowe instrukcje dla poszczególnych gałęzi rzemiosła.

W okresie 15—31 października 1943 złożono w Delegaturze R. G. O. (Referat Poszukiwań Zaginionych) Lwów, Sobieskiego 15 na pomoc dla jeńców następujące ofiary:

Maria Szczurkowska 20 zł., ludność miast i Kulikowa pozostałość z kwiatów na trumnę Ludki Ibowski 300 zł., Osobahn Bauinspekt'on Lemberg 403.10 zł., 62 kg. chleba, 8.56 kg. masła, 1.94 kg. krup, 1.94 kg. makaronu, 30.53 kg. maki i 10.24 kg. ja-gły; Maria Olech 30 zł.; Jerzy Cz. 20 zł.; J. K. 80 zł.; Mieczysław Braniński 100 zł.; Władek i Jurek Tomaszewscy 100 zł.; goście na imieninach u p. Tadeusza Ślusarza 211 zł.

Dr. J. L. 2 paczki kompletne. Po jednej paczce: Maria Kromer, Jadwiga J., Tadeusz Żółkiewski, inż. Barbara Łabowa, H. J., Eleo ora

Szajowska, Józef Diakowicz Danuta Owadowna, Tadeusz Pach 200 papierosów.

SZKOŁY NA JEŃCÓW

Szkoła Handlowa w Zimnej Wodzie 306 zł., Państw. Szkoła Handlowa Żeńska (Lwów, Kollataja 8) 98 zł., 66 kg. żywności, 292 papierosów, 7 mydelek, 1 p. tutek, 2 zapalek. — Kl. Ie tejże szkoły zamiast kwiatów na grób koleżanki 55 zł., Kl. V Męskiej Szkoły Powszechnej w Sygniówce zamiast kwiatów na grób Mieczysława Jurjewicza 90 zł., Szkoła Powsz. im. św. Teresy (Lwów Potockiego 1) 6 paczek, kl. IIIB i VII po jednej paczce, kl. Va 4 paczki (łącznie w październiku Szkoła im. św. Teresy złożyła 82 paczek).

Z DNIA

DZIS ZACIEMIAMY:

Początek 17:10
Koniec 6:15

ALARM LOTNICZY

10-sekundowe sygnały

ODWOLANIE

długi sygnał 1 minutowy

Odpadki — ich znaczenie w życiu gospodarczym

Ujęcie odpadków, zebranych w 70% przez zbieraczy, a w dalszych 30% dostarczonych przez przemysł, przyniosło — dzięki planowej organizacji — tak dobre rezultaty, iż stało się ważnym elementem gospodarki ogólnej. Przez przeróbkę odpadków umożliwiono utrzymanie się przy życiu całego szeregu gałęzi produkcji, jak np. hut szkła, które przetwarzając stłuczki zaoszczędziły przy tym systemie pracy 50% czasu i węgla.

Na P. K. Op. złożyli:

Zł 703, kwota zebrana na pogrzebie tragicznie zmarłych w Pustomytach śp. Józefa Kocula i Jego córki Stasi. — Z okazji chrztu u pp. Smalińskich goście chrzestni zł 620. — Mieszkańcy wsi Prusy (koło Lwowa) 534 kg kapusty, 130 kg buraków, 1,639 kg ziemniaków.

Pracownicy firmy Nowak ul. Snopkowska za październik zł 310. Pracownicy firmy Aroma i Kristall za listopad zł 150. — W. A. Łopatyn zł 200. — Zamiast wieńca na trumnę nagle zmarłego śp. Łukasza Czarnowskiego zł 260 — Pracownicy Związku Hodowców Koni.

Znaleziono w tramwajach

w czasie od 21-go do 31-go października br.: koc, przybory do golenia, 4 czapki, 6 portfeli, dokumenty oraz szereg innych przedmiotów. Odebrać je można w biurze ruchu, Wulecka 4, te. 298-90 (wewn. 20).

Dokumenty

na nazwisko Borsuk Józefa oraz Ostrowska Zofia odebrać można w Redakcji, Sokoła 4, I p. pokój 18, w godz. 10—11.

Miejskie ogrodnictwo na Persenkówce Najważniejszym działem — hodowla krzewów i drzew

Pierwsze Miejskie Gospodarstwo Ogrodnicze na Persenkówce ma za cel zaopatrywanie wszystkich miejskich ogrodów, parków, zieleńców i ulic w drzewka i krzewy. Obszar zajęty przez to gospodarstwo zajmuje 10 hektarów, a rozciąga się stąd (tj. mniej więcej od dworca kolejowego na Persenkówce) aż po las w Zubrzy i bezpośrednio sąsiaduje z terenem wysięgowym.

Zaczęto tu prace już w roku 1937. Zapoczątkowano je na nieużytkach, które należało dopiero dla celów szkółki przygotować, zaprowadzić drogi, wyrobić glebę i podjąć się

bardzo wielu różnych prac, jakie się teraz w dalszym ciągu w związku z pierwotnym planem kontynuują. Do nich należało nawet wykopanie i zaprowadzenie ozdobnego stawku, przez co całość nabrała życia, upiększając krajobraz dość monotony i dając ścisłemu podziałowi na jednostajnie obsadzone grzędy i kwatery.

Zasadzono przeznaczone to wszystko dla produkcji drzewek i krzewów, lecz ze względu na dzisiejsze szczególne warunki znaczną część terenu poświęcono na uprawę jarzyn dla użytku kasynowych kuchni. Ponieważ zaś jeszcze nie wszystką prze-

strzeń można było wyzyskać dla celów szkółkarskich, na pewnej jej części prowadzi się hodowlę roślin kwiatowych, przy czym specjalnością tutaj są mieczyki i piwonie; jest ich tu aż 68 odmian.

Trudno jest przedstawić w krótkim szkicu to, co jest główną treścią szkółki drzewnej na Persenkówce. Najprościej byłoby wziąć jakiś katalog podobnego ogrodnictwa, np. w Fredrowie — i wypisywać stamtąd setki gatunków różnych drzew i krzewów ozdobnych, przytaczając jednocześnie nazwy dziesiątków odmian każdego gatunku. A kierownictwo tego wielkiego ogrodnictwa warsztatu utrzymuje, że tu była w ogóle największa ilość rodzajów drzew i krzewów w porównaniu z innymi tego rodzaju szkółkami w całej Polsce.

Przechodząc główną drogą ogrodnictwa, gdy się po jednej i drugiej stronie ma rozliczne kwatery porośnięte najrozmaitszymi mianami i wzrostu młodzieżą drzewną, podziwia się ład tej pracy i dorodność niemal każdego egzemplarza bez wyjątku. Lecz dopiero objaśnienia fachowe tutejszego gospodarza pozwalają zrozumieć bieg pracy tego zakładu, jej periodyczność i związek z zapotrzebowaniem miasta, a przy tym znaczne trudności, jakim musi się w obecnym czasie poddać, ażeby móc odpowiedzieć zadaniu. Normalnie przeprowadzają je stali robotnicy w ilości 30, lecz stojące pod dachem szopy kuchnie polowe wskazują, że w pewnych okresach roku ilość robotników musi się znacznie powiększać.

Temu wszystkiemu zawdzięczamy to, że drzewostan ulic, placów naszego miasta i jego parki, a także i wiele ogrodów zawsze utrzymuje się w pełnej krasie.

Piszą nam

Zły smak

Zjawilo się to już w czasie wojny, więc tłumaczyć by winnych można tym, że to zjawisko jakas nagła sytuacja zostało wymuszone, a więc, że jest ono nienormalne — a tym samym nie można nim obciążać poczucia dobrego smaku u ogółu lwowian. Początek „zarazy“ może wystąpił gdzie indziej; najłatwiej nam jednak ją spostrzec na rynku. Na tym naszym lwowskim rynku — który tak zawsze w każdym kierunku umiał dostosować kształt współczesnego życia do swej chlubnej przeszłości i wspaniałego tła dostojnych murów — zagnieździła się ohyda i to właśnie w tym, co było zawsze najsłodszy i najczystszy wyrazem potrzeby piękna, bo wśród zniszczonego tu kwiecia, tworzącego tak zawsze świetną plamę pod ratuszową ścianą.

Dziś jest już całkiem źle i rzecz wymaga, aby na nią wskazać. Bo gdy w początkach ofiarą padała tylko biel kwiatu plugawiona krzywym czerwonym czy ceglastym barwikiem, teraz już wystąpiły wrzask-

liwe purpury i fiolety, a rzuciły się one nawet na dogorywający wędzący liść, bezczeszcząc jego subtelne barwy; można więc kupić wiecheć brzozy, która zapożyczyła koloru od jesiennej płomienia winogrodu, ale gdyby kto chciał przynieść sobie do domu złotolistną witkę brzozy — tego tam nie znajdzie.

Odbilo się to fatalnie na zadusznym świecie; w spokojnym komentarzu wdary się ostre obce tony burzącej czerwieni, zrodzonej z bezzwrotnego poprawiania natury. Komu to zawdzięczać, nie wiadomo. Mniejsza o niego. Trzeba to zło wygubić. Wymaga tego zresztą najżywniejszy interes sprzedawcy kwiatów i ich dobra sława w zakresie rynkowego kwieciarstwa. To obniżenie się dobrego smaku pewnego drobnego odłamu publiczności lwowskiej niewątpliwie jest przejściowe: nawrót jej do poczucia, do potrzeby naturalnego przyrodniczego piękna kwiatu jest pewny.

Znakomity pisarz z miasta Brodów

Parę tygodni temu upłynęło osiemdziesiąt lat od zgonu Józefa Korzeniowskiego, jednego z tych dobrze zasłużonych, których wydały nasze strony.

W Galicji urodził się Korzeniowski, w Brodach, r. 1797, które go uczęszczał pomnikiem, tam i w Zbarażu chodził do szkół początkowych, potem poszedł do liceum krzemienieckiego. Jakżeż inne miał koleje losu, niż współcześni mu poeci, uczeni, artyści! Od ławy szkolnej zarabiał na życie, jadł gorzki chleb nauczyciela domowego (był guwernerem przez rok, autora „Nieboskiej komedii“ Zygmunta Krasińskiego), a doszedł do czołowych stanowisk, kolejnym docent uniwersytetu, dyrektorem gimnazjum, wizytatorem, wreszcie za margr. Wielopolskiego otrzymał także oświecenia publicznego w Warszawie. Nie tułał się po emigracji, miał dobre posady w Kijowie, w Charkowie (gdzie napisał najlepsze swoje dzieła), ale przecież tuż przed śmiercią poszedł na tułaczkę i zmarł w Dreźnie (†1863).

Jakby głos z innej planety brzmiały dziś słowa dyrektora polskiego teatru w Żytomierzu na Wołyniu, dziękującego Korzeniowskiemu, że cały honorarium za komedię „Reputacja w miasteczku“ ofiarował na żelazodowce teatru. Dyrektorem owym

był hreczkosiej i niedoszły profesor już wówczas poczytny powieściopisarz i rywal Korzeniowskiego — Józef Ignacy Krauzewski, a dzieło się to w r. 1857.

Reputacja w miasteczku... Mógł nie, bardzo możnolnie prawowano, ab Korzeniowskiemu, ulubionemu powieściopisarzowi i autorowi dramatycznego popsuć reputację. Emigracyjni rojalści, wielbiciel Czartoryskiego, wydawali w Paryżu „Wiadomości polskie“, pismo naprawdę na wysokim poziomie, pismo z którym wszyscy się liczyli. Tam Julian Klaczko, który przeszedł tak szybką ewolucję z ghetta wileńskiego poprzez krzykliwe broszury demokratyczne do salonów „Hotelu Lambert“, ten sam Klaczko, który w błyszczącej formie ferował sądy w guście, że np. Polacy naród poetów, nigdy nie zdobędą się na sztukę malarską, wydał wyrok na Korzeniowskiego, prawie równocześnie z napisaniem w artykule na — Mierosławskiego. Korzeniowski po prostu nie ma u czczonej narodowych i basta.

Dlaczego? Korzeniowski był pierwszym chyba polskim pisarzem, który miał oczy otwarte na rzeczywistość, uwagę zwróconą na przeciętność, a nadzwyczajnie pracując nad formą, cały swój talent poświęcił tematom bardzo zwyczajnym. Był

zwierciadłem, które odbija prawdę dnia codziennego daleką od romantycznych ideałów, ale które żadnych hasel nie ogłasza. To wysokie wyznaczenie rzeczywistości zapewne jest przyczyną, że nie zżółkły laury poety.

Dziś, gdy z powodu ciszy na rynku wydawniczym klarują się gusty publiczności, coraz szersze kręgi miłośników czytania przekonują się o bezcennej wartości księzek starych, ale nie przedawnionych. Coraz liczniejsze zastępy czytających nabierają smaku do czytania po raz drugi czy n-ty, przykładając zdania genialnego Irlandczyka: „Książkę, której nie możesz przeczytać raz drugi, szkoda było czytać pierwszy

raz“. Oczywiście wiele, wiele książek nigdy już nie znajdzie takich entuzjastów, jakich niegdyś miała „Pojata, córka Lizdejki“ czy w pół wieku później „Kult ciała“, ale wiele powieści dawnych pozostanie nadal „książkami do czytania“, a nie okazami muzealnymi, a wśród tych i Korzeniowski. Jak z modną tualią. I najelegantsza suknia stanie się kiedyś baro-modnym łachem, aby potem na staro kostiumowym, wedle jakiegoś mistrzowskiego portretu odrobiona, olśniewa wszystkich, jako suknia — stylowa.

Powieści Korzeniowskiego były przed stu laty czymś bardzo aktualnym i wywoływały debaty, jak każda aktualna informacja. Potem poczęły tracić myśłą, ale dziś mają znowu smak niezwykły, są już pewnego rodzaju powieściami historycznymi. Przeszło, ujęta w abstrakcyjne ramy historiografii, obdarta z wszystkiego, co żywe, co konkretne, stała się grą dat i nazw, szachownicą wielkich problemów. Ale gdy czytasz powieści, które niegdyś były aktualne i malowały prawdę z wszystkimi drobiazgami, zmartwychwstała przeszłość, nabiera barw życia, staje się czymś uchwytym, czymś wprost namacalnym, a przede wszystkim — wiarygodnym.

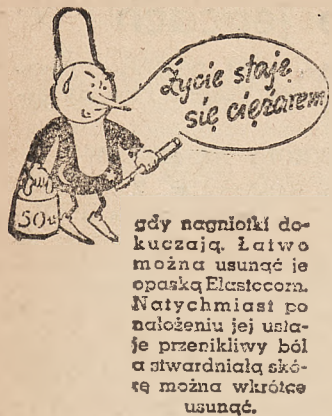
Szczególnie, gdy ktoś moluje tak bardzo arcyłudzko i niewiecznie pragnienia i czyny, jak Korzeniowski.

Cenili go szeroko na świecie. Znał wydawnictwo niemieckie Reclama, wydające najpoczytniejsze dzieła, wydało m. in. „Kolekację“ pod trafnym tytułem „Unsere Schlachta“.

Albo inny objaw wpływu poety! Ilaż to wieciorów czy przedstawień po wszystkich miasteczkach i miastach wypełnił repertuar z Korzeniowskiego, jego sztuczki, jego pieśni. Zwłaszcza „Karpaccy górale“, wzorowa sztuka ludowa ośnuta na tle prawdziwych wydarzeń na Huculszczyźnie, napisana z obserwacji z uciwłą wiernością. Wędrowała ta sztuka tyle, tyle lat iako żelazny fundusz Melpomeny taczki. Na Wozie Terpisa wjechał dramat w kulturę świata. Prowincjonalny teatr galicyjski często pieczętował, niekiedy i boso obnosili Korzeniowskiego pomiędzy małuczkich, teatr ukraiński miał go też w swoim repertuarze piełgrzymim.

A już specjalnie Lwów ma przy czynę, by wspomnieć, choć nieco późno, rocznicę Korzeniowskiego. U nas we Lwowie, na scenie naszego teatru grano premiery jego utworów, które wprawdzie nie weszły do skarbca arcydzieł (np. „Pięty akt“, pierwszy raz we Lwowie wystawiony), ale godnie podtrzymywały swego czasu tę placówkę kulturalną, której wartość i zasługi chyba każdy uznaje.

S. P.

ELASTOCORN

Fotomateriały! - Prowincja!
Rutynowy lwowski praktyk fotograficzny wykonuje szybko i pierwszorzędnie artystyczne reprodukcje oraz powiększenia we większej ilości z taśm kinowej. Listy do Gaz. Lw. 13382

KUPNO — SPRZEDAŻ

LUTY dentystyczne niedoścignionej jakości tylko w firmie Jan Wołtych. Lwów, Akademicka 8. 5352
SPRZEDAŻ futro czarne na niskiego, palto zimowe, buty brązowe nr 42. Liskiego 6 m. 9 II p. boczna Kętrzyńskiego. 5353
SPRZEDAŻ kostium zimowy jasny, kapę na dwa łóżka, żakiet brązowy. Piekarska 17 m. 7 II p. między 4-5. v
RAJSKI gabardynowy (fason angielski, kaszkiet gabardynowy sprzedam. Na Bajkach 4 II p. m. 5. 13383
GAZOGENERATOR poszukuje do wożenia opału na prowincję. Zgłoszenia Gazeta Lwów. nr. 13786
WOZEK nowy dla chorego gumowe koła do popychania sprzedam. Zgłoszenia Gaz. Lw. nr. 13785
SPRZEDAŻ elegancki płaszcz damski podbiły futrem, płaszcz czarny zimowy na średnią oraz buki męskie nr. 41, ubranko na chłopcza 12-letniego. Lwów, ul. Winc. Pola 5 m. 5. boczna Rozwadowskiego. 5354
SPRZEDAŻ dywan perski 3,5x1,5 — kupię buczki dla rocznego dziecka. Sakramentek 5, miesz. 8. I. piętro, godz. 17-18. 13382
SPRZEDAŻ piękną kurtkę męską futrzaną na wysokim, jesienne męską oraz ubranie popielate na średniego. Lwów, ul. Winc. Pola 5 m. 5. boczna Zielonej. 5355
SPRZEDAŻ płaszcz dziecienny zimowy na 2 latka, buczki czarne nr. 20, północzki oraz garderobe dziecienna od 1-3 lat, Jacka 7 m. 15. v
KUPIĘ nowe eleganckie czarne żrebec franc. na wysoka. Lwów, ul. Modrzewskiej 7 m. 3 od 2-5. 13383
SPRZEDAŻ futro brązowe 'oszałki' nowe. Sykustka 66 II p. m. 10
SPRZEDAŻ dywan żywiecki 2x1,5, smok elegancji, płaszcz damski zimowy czarny. Jacka 7 m. 15. v
MĘSKIE futro na tchórzach prawie nowe, luksusowy jedwabny piaskowy deszczowiec damski z kapiznem — oraz skrojony duży pluszowy płaszcz damski b. tanio sprzedam. Lwów, ul. Winc. Pola 5 m. 5 boczna Zielonej. v
ADAPTER elektryczny wraz z wzmacniaczem o silnym głosie sprzedam okazję. Lwów, Plac Halicki 7 — 'Kulische Werkstatt'. 13323
SETERKE czystej rasy angielskiej — samiec sprzedam w dobre ręce — Potockiego 11a, parter lewy. v
SPRZEDAŻ używane czarne sportowe panofelki 38 i nowe 35. Lwów Wysznińskiego 11a, m. dwa. v
PIANINO wiedeńskie jasne, kurtkę skórzaną sprzedam. Od 3 godz., ul. Małeckiego 2, miesz. 6. 12906
SPRZEDAŻ okazję małą kuchnię białą z rurami w dobrym stanie oraz pieróg gazowy. — Ogładać można od 9-6, Rutowskiego 16, w sklepie z nasionami. v
CHOLEWY, karekusz fletowy sprzedam. Głęboka 12, m. 3, 12-14. v
PIERZYNA, samowar rosyjski do sprzedania. Rzezbarska 4, m. 3. v
PANCIE budowlane Lwów — Bruzgowice — Zima Woda, sprzedaje — Biuro Huka — Lwów, Hauptstrasse (Piłsudskiego) 21. 5333
KUPIĘ dużą nowoczesną srebrną pa pierożnicę. Listy Gaz. Lw. 13573
SPRZEDAŻ 2 nary ciemnej męskiej bielizny. Lyczakowska 37a, m. 2. v
SPRZEDAŻ śniegowce i mieszki na dwulitnie. Tarnowskiego 61, m. 3. v
BUTY oficerskie nr 42-43 nowe i używane sprzedam. Ul. Smulikowskiego 34. — ostatni przystanek 8-ki
SPRZEDAŻ kłm buczki 10½ m. kw. pierwszorzędny gatunek. Lwów, Bratowa 24, sklep Zabawki. v
KUPIĘ młodego tylko rasowego ratlerka — karekusa, płot obłożna. Listy do Gaz. Lw. nr 12880
PIANINO — fortepian krótkowy kupię zaraz. Nowacki, Piłsudskiego 17. v
FORTEPIAN pierwszorzędnej marki sprzedam. Nowacki, Piłsudskiego 17. v
SPRZEDAŻ okazję nelerę celofanową, ubranie smokowe wyskokiem, sukienkę wiedeńską niebieską węższą. Pl. Bernardyński 2-A, m. 3 przez ganek. Ogładać można od godz. 12-1 i od 3-5.
MOTOCYKL nowy do rłóznarpi 4-7 HP bialy, (Charynowej 4 tel. 291-01.
WATKI Kwieńka dółka waw bez względu na kolor i gatunek Kronów pięć, Chelma lubelski Lubelska 26. 13384
WATKI białe nowe Worec za 20 zł. ozonem. Inj. H. Gwieszkowski, Waw zawa, ul. Wiede 3, m. 26. 5142
FORTEPIAN krótki nowoczesny — czarny, sprzedam. Nowacki, ulica Piłsudskiego 17. 11667

KUPIĘ TOKARKE małą do metalu, narzędzia mechaniczne drobne, gwint bory z arin. Prac. Pocz. Mech. — Lwów, Czarnieckiego 8. 13167
FALATELISCI! Zadzicie natychmiast bezplanowych interesujących prospek. tow. Polski Dom Falełistyczny — Warszawa, Marszałkowska 116. 5233
MŁYNSKIE maszyny, kaminie, ma toriały do nakładania kamieni i lu szczarek, wszelkie przybory miły skie, motory saseo — gazowe i ropne Diesla dostarcza 'Młynobudowa' — Warszawa, Lwowska 9. 5315
KUPIĘ brokaty męblowe włosien, trawę morską. Pracownia kolder i materaców Maria Lyczka — Lwów Kopernika 4. 6652
SINGERA maszynę krawiecką 4444 oraz datuską stan pierwszorzędny sprzedam. Chocimska 11/6. Obok kościółki św. Władysława. 12303
SPRZEDAŻ Stół okrągły, dwa taburety, łóżko, dwa krzesła, ułica Ormiańska trzy, II. piętro, mieszka nie 14 na ganek. 13555
SPRZEDAŻ: Łóżeczko dziecięce — Łóżko polowe, 3 Materace, Siatkę tapczanową, Wieszak stojący, Sejan kę na rzeczy, Siatkę do łóżka, Akwarium z rybkami lub bez rybek, klatkę, Lampę wiszącą elektr., Primus, różne Obrazki Kochanowskiego 12, II. piętro — ganek, na prawo. v
SPRZEDAŻ tanio maszynę do szycia członkowską Singera, wózek sportowy nowy, futro męskie i damski Austium i watałne, Szepczyckich 41, m. 4, godz. 12-17. 13576
PIANINO prawie nowe krzyżowe — czarnie Röslera, sprzedam. Ogładać od 12-17, ul. Hołowi 21, miesz. 3. v
SPRZEDAŻ okazję kymkę, cale skórkę. Lwów, ul. Hołowi 5 m. 4, rano od 9-11, pop. od 17-21. 13729
SPRZEDAŻ płaszcz damski s od futro australijskie parnasy, stan dobry oraz lisa rudego na kolnier, Lwów, ul. Zielona 48 I p. m. 38. 13634
SPRZEDAŻ futro konie francuskie brązowe, czapczkę i zarczawkę — nowe. Zimorowicza 2 I p. ganek lewy
KUPIĘ wódek na pulower męski — czysta wełna, kolor: beże, brąz, zielona lub popielata. Lwów, ul. Asnyka 5 I p. od godz. 2-4-tej. 13738
FUTRO męskie sportowe w dobrym stanie średni wzrost kupię. Telefon 262-07 lub 133-21. 13711
SPRZEDAŻ duże futro krety z kapu rem i rysia na kolnier. Lwów, ul. Chorażewny 5 m. 9 I p. przez ganek
SPRZEDAŻ kymkę na średnią oraz piękną pelerynkę z krzyżką. — Ul. W. Dzieci 36 II p. m. 5c. 13619
SUTANNA w pierwszorzędny stan nie do sprzedania. Wiadomość tel. 215-44 od g. 8-3. 13623
FUTRO używane czarne żrebec skrawskie, ubranie marenego uwe, skrawskie szylpły żółte, spód birole pod kurtkę lub płaszcz chłopczy. — czarna skórkę kymką na kolnier sprzedam. Kopernika 30 m. 7 II p. PATEPON elektryczny z autometem, wzmacniacz piękny ton, kompensacja basów, całość nowoczesna — oraz wspaniały wzmacniacz osobno — okazję sprzedam. Kurkowa 20 m. 5.
TANIO sprzedam płaszcz, jesienne i kolorowe koczule. 8-10 rano, ul. Piotra Skarżi 8, m. 8. 12644
„LONGINES” nowoczesny, ręczny, srebrna tarcza, sprzedam. Męszni, aliego 48, m. 12, 12-14. 12645
SINGERA maszyną kryja do sprzedania, Torosiewicz 12 m. dwa.
KUPIĘ śniegowce wysokie czarne na 36 nr bućki, nowe lub mało używane. Tercjarska 4, m. 13 od godz. 2 do 4-tej. 12491
SINGERA maszynę krawiecką sprzedam Kordeckiego 7, m. 3 w podwórzu. 13627
MASZYNE pierścieniową Singera sprzedam. Kleparowska 4, I. p. m. 8
KUPIĘ wielką ilość patefonowych płyt polskich, ukraińskich, niemieckich, rosyjskich (tancerze i śpiewające). — Wiadomość: plac Strzelecki 10, mieszkanie 3. 13427
KUPIĘ patefon walizkowy marki rosyjskiej. Wiadomość: plac Strzelecki 10, mieszkanie 3. 13428
KUPIĘ stare wózki dziecięce, gębokie i sportowe. gumy i kółka. — Listy Gazeta Lwowska 12718
OBRAZ z podpisem Falat. Brandt, Wysznińskiego, Asenowicz i innych kupię i dobrze zapłacę. Listy Adm. Gaz. Lwów. nr. 12302
PIANINO krzyżowe zaraz kupię, — Sobieskiego 2, miesz. 12, ganek.
WOZEK sportowy, ładny, w pierwszorzędny stan kupię zaraz. Listy Gaz. Lwów. Nr. 12450
KUPIĘ płaszcz damski biały wełniany mało używany oraz sprzedam palto męskie zimowe w dobrym stanie. Zgłoszenia Gaz. Lw. pod 12503
BOBR kolnier, spód futra nutrie — kurtkę damską mały sprzedam. G. Radziewskiego 6, Kolonia prof.
SPRZEDAŻ fortepian Singla piękny w pierwszorzędny stan. Wia domosć: Zegarmistrz, Lwów, plac Akademicki dwa. 12597
SCHLEIFER płaszcz himalański na wy sokiego i ciężkie podróżne dla za możnych Ormiańska 19, III. piętro m. 14. Ogładać od 8-5. 12595
ZAPŁACE każdą cenę za historyczno naukową studię W. Lipińskiego — „Z dzieł Ukrainy”. Zgłoszenia przysyłajcie z grzesznością Księgarnia J. Bektorskiej Krakowska 5. 12617
DENTYSTYCH Bormaszyna „Emda” kompletna ze spławiaczką, ślinocięgiem, ogrzewaczem wody i lampą, aparat Reutgena dentyst., sterylizator, piecyk do koron porcelanowych sprzedam. Tylko poważne zgłoszenia do Gaz. Lw. 12682
KUPIĘ akcje przemysłowe, Bank Pol ski oraz pożyczki procentowe, War szawa ul. S. K. pocz. 1668. 5293
KAPELUSZ męski welur, brązowy, kupa, Gólcera 10, miesz. szc. 5333
WZMACNIACZ trzylitrowy wraz z adapterem w nowoczesnej skrzyni sprzedam, ul. Grottigera 10, m. 6.
BUCKI nowe, czarne męskie nr 41, damskie sportowe 38 sprzedam oraz 2 poduszki. Lyczakowska 15 m. 20.
KUPIĘ węgiel drzewo na zime: bór Bernardyński 2a, m. 1. 12735
SPRZEDAŻ dywan na podłogę, kupę na dwa łóżka z podkładem, kolnier z lisa srebrnego. Żółkiewska nr 14, I. p., m. 7. 12568

KUPIĘ poduszkę elektryczną w do brym stanie 110 w. Listy G. L. 13582
BOROWINA Niemirowska dla ludzi i zwierząt na leczenie domowe. Wy sła Zarząd Niemirowa. Zdroju (p. Niemirów kolo Rawy Ruskiej) w 20 kilowych paczkach za pobraniem.
SPRZEDAŻ futerko królicze popje late dla dziecka od 2-4 lat w b. dobrym stanie. Ogładać Tokarzew skiego 58, sklep meblowy. 12672
SPRZEDAŻ zamożny, skandynawski brąz. 37, „Mokosyn” wiśniowe na bawolej podszewie 37, czółenka szew rowe czarne 37. Wszystko nowe, Ujeleńskiego 8b, m. 3, od 4-tej. 12671
SPRZEDAŻ futro damskie czarne żrebec krótkie, futro męskie tanie, niebieskie dywetyne, obrazy, czarna torbka, Sobieskiego 22, m. 2 od godz. 10-12. 12663
FORTEPIAN krótki Fritz sprzedam. Herbststrasse (Pelczyńska) 7a m. 9
BUTY oficerskie 43-44 sprzedam. Żeromskiego 26, m. 6. 12638
ŚNIEGOWCE 11 grubych filc kupi Ga lanteria — Hilfer Ring 37. 12651
ORGAN 5 głosowy okazję do sprzedania, wiadomość ul. Zamar stynowska 3, m. 21, Oliniewicz Ka rol. 12649
OKAZYJNIE sprzedam wzmacniacz 3-lmp., „Kosmos”. Brajerowska 4; III. p., drzewi 4. 13601
JASNE konie luźne futro oraz muł ka w pierwszorzędny stan do sprzedania. Ogładać 3-5, Szepczy ckich 38, miesz. 5. 12703
CZOLENKA lakierowe nr 36, kapelus z damski granatowy. Habiz me ski nr 54, walczeczka skórzana, du ża klatka drewniana i białe pióra do sprzedania. Ogładać od godz. 17 pl. Bernardyński 2, m. 1. 12736
2 KOLDRY jedwabne i puchowa do sprzedania. Lyczakowska 89, m. 4.
DO sprzedania nowa koldra i francuskie buldoci 8-tygodniowe. 7-le jona 62, m. 9, Wodociąg. 12728
SPRZEDAŻ dziecięce buczki i pan tofelki na 4 latka, sukienkę wełnia na zieloną, zakorkianki dla starszej. Fajzmarzowska 13, mieszkanie dwa Do południa. 12724
NOZE, widelce, łyżki, łyżeczki po srebrzane lub srebrne kuni restaura cja, ul. Lyczakowska 12. 12701
MASZYNE kuniarskie z motorkiem elektr., oraz ruwer sprzedam. Zielona nr 5 d m. 5, od 5-tej non. 12677
MASZYNA do nisania dobrej marki całkiem nowa do sprzedania, Nohb, loka 8, miesz. 4. 13715
TAPCZAN ze siatki sprzedam. Radziewskiego 13, stolarz. 12742
SPRZEDAŻ trzy metry brązowej wełny, kupa płaszcz granatowy dla studentki. Wyszniowskich 1, m. 3.
SPRZEDAŻ męski zegarek markowy rezan. Kunie 60 na botki. Listy do Gaz. Lw. nr 13764
SPRZEDAŻ ciemne białe fanelowa na wianoch. Gaz. Lw. 13763
SPRZEDAŻ: Męski niedzielnia i swia toczny Ks. Kordecki, Wodnie dru czo. Listy do Gaz. Lw. 13762
PEASZCZE męski i damski, ciemne przesiadła i inne sprzedam, ulica Sobieskiego 6, miesz. 5, II. piętro — od godz. 4-5 non. v
SPRZEDAŻ raki granatowe zupla nie nowe, fason angielski. — Plac Strzelecki 10, m. 3. 13799

WOLNE POSADY

POSZUKUJEMY do fabryki marmo ludy robotników i robotnic. Zgłosze nia: „Ostruch” Marmeladen Fa brik Schmeisteinstrasse nr 170 — telefon 139-24. 12065
PRZYJME natychmiast dziewczynę do sprzątania z gotowaniem Wia domosć: ul. Heniga 2, miesz. 1.
DO konia potrzebny furman na do brych warunkach. Szynonowców nr 7, Noweek. 12648
RYSOWNIKA — grafika dla robot bieżących (projekt, ilustracje i.p.) poszukuje się. Zgłoszenia z próbka mi, prac: Agrarverag, Ost. G. m. b. H. Lemberg, Thomasstr. 18, 6220
NA dobrych warunkach przyjmę po mocny domową do dwu osób, pa nienkę do 5-letniego chłopca na po łudnie (chętnie z jez. n em.) oraz praktykantkę do sklepu. Zgłoszenia Kązanizowska 5, „Hausartikel” — tylko od 11 do 1 godz. 12594
AGENCI portretowi poszukowani. — „Pracownia Portretów” Warszawa, Plac Napoleona 4. 5294
MODNARKI reprezentacyjnej do ekspedycji i pracy poszukujemy za raz. Listy Gaz. Lw. 13188
MĘSKA Kolej Elektryczna przy jmie natychmiast szoferów. Zgłaszać się w biurze Personalnym, Wulecka 4
BIURO poszukuje chłopca intel. do posyłek. Warunki dobre. Zgłoszenia: Kraszewskiego 13A, między 1-3.
PRZYJME fryzjera męskiego, panienkę oraz chłopca do nauki fryzjer stwa. Lwów, Żybkiewicza 17. 12709
SZUŻACA Polkę do wszystkiego — przyjmę zaraz. Romanowicza 9 — miesz. 3 od godz. 6-8. 13625
POTRZEBNA natychmiast pomocnica domowa do wszystkiego. Bez wzglę duje uczciwa i czysta. Pełne utrzy manie, wynagrodzenie i dobre trakto wanie. Zgłoszenia między godz. 13-14 i 17-19. Oficerska 34, Poh. 12743
MĘSKA Kolej Elektryczna przy jmie natychmiast strażaków. Zgłaszać się w biurze Personalnym — Lwów, ul. Wulecka 4. 5365
OSOBA umiejąca gotować, sprzątać i prasować, zostanie zaraz przyjęta. Zgłoszenia Kopernika 4, Sklep, Lyczka
POWAŻNA firma handlowa poszukuje zdolnego, energicznego buchaltera z dużą praktyką na korzystnych warunkach. Pisemne oferty do Adm. Gaz. Lw. nr 12850
KRAWCUZYNI co przerobiła fra w domu poszukuje. Gaz. Lw. 12881
POMOCNICA domowa poszukiwana do niemieckiego domu z dwójkiem dzieci. Pożądana znajomość gotowa nia i trochę niemieckiego. Roese — Snopkowska 23, I.
PRZYJME natychmiast pierwszorzę dnego czeladnika szewskiego na do brych warunkach. Lwów, Leona Sa bielew 5, Kurpiel. 12753
BANK poszukuje pierwszorzędnej stenotypistki; warunek doskonały jezyk niem. Oferty w niem. języku do Gaz. Lw. nr 5338

POTRZEBNI fachowi i wiefachowi robotnicy, technicy na wyjazd. Do bre wyżywienie, ubranie, obuwie i dodatkowe karty żywnościowe dla rodzin na miejscu. Zapewniona opie ka nad robotnikami firmy. Zgłaszać się: Radom, ul. Kozielnicka 18, m. 6, od godz. 8-9 i 3-4. 13440

ROZMAITE

NIEMIECKIE podania! Kurs niemiec kiego od 40 zł. mies. Głęboka 18. v
SWIAŁOKOPIE PLANOW na po czekaniu. Lyczakowska 1. 12352
PRZEPISYWANIE na maszynie do kumentów do legalizacji notarialnej tłumaczenia, podania, wypełnianie wszelkich druków, życiorysy, listy, kosztorysy techniczne, Biuro (tuma czeń Lwów, Romanowicza 2, (obok Notariatu). 5311
LEGALIZACJA odpisów i tłumaczeń Lwów, Brajerowska 10, I p. 5302
SPRAWY rozdowe. Rzecznik Kon systorski M. Bahryński, Dębeż skiej 7, m. 4, boczna Ossolińskich, godz. 9-10, 16-17, telef. 263-46
ZACIEMIENIA okna szybko i tanio. Oferty Gaz. Lw. 12561
FORTEPIAN do ćwiczeń niekrepują cych poszukuje: 100 zł. miesięcznie. Listy Gaz. Lw. 12476
ROZWODY, separacja — alimenty, informuje doświadczony prawnik — Warszawa Ryśia 1, m. 2. Zamię soowym listownie. 5312
NAJWYKREŚNIEJSZE kojarzenie małżeństw różnych sfer, wielki wy bór różnego rodzaju pań i panów. Codziennie od godz. 5 pop. do 8-mej wieczór, w niedzielę od 9-15, Lwów ul. Sipińskiego 30, m. 3. 13717
PRZYSTĄPIE do spółki z kapitałem (handel, produkcja, inne) doświadczony kupiec — organizator. Listy Adm: Gaz. Lw. nr 12832
ENERGICZNY rutynowany handlo wiec przystąpi do interesu z kapita lem i wspólnicą. Brania obojętna. Listy do Gaz. Lw. 12833
ZAMIEJĘ buty sportowe nr 42 na porównanie podszewki na buty spo rtoze 44-45 w dobrym stanie, ulica Gólbka 11a, II. p. m. 7, na prawo.
WÓZKÓW dziecięcych naprawa i od nawianie, Kochanowskiego cztery — ślusarnia w podwórzu. 12745
DO SERC Społecznościwa Polskiego udaje się uciekłini z Wołynia, który salwując życie, uciekł w tym — co na sobie, prosba o zaoferowanie nieco starzyzny, bielizny a głównie okrycia wierzchniego. Łaskawe zgło szenia P. Łaskawscy, Zadwórzanska nr 85 dla „Uciekłini”. 13700
ARYSKIEGO pochodzenia dowody przeprowadza, metryki wydobywa (za wszystkich krajów) heraldyk — (Sippenforscher) Dr D. Mudretzky. Kraków, Retoryka 17/4 — Wiedeń 110, Thierknechtstr. 1. 5259
AKUSZKA MARKOWSKA Lwów Żybkiewicza 39 10387

POLECENIA GODNE FIRMY

DLA firm i osób prywatnych kore spondencje na maszynie i tłumacze nia załatwia Biuro, Plac Akademicki 1, I. p. Z prowincji odwrotnie.
PRZECIWI gniui ziemniaków „Kar san” niezawodny środek — Drogeria Kopernika jeden. 13453
CHROMOWANIE — niklowanie — Szubowski, Boimów cztery. 13451
W KSIĘGARNI — Antykwarium — A. Krawczyński, Lwów, ul. Trybu nalska 18, sprzedaje, kupno książek nowych, okazjonalnych, antykwarja cnych. Grafika — sztychy. 5297
KSIĘGARNIA H. Łopiński, Lwów, Kopernika 12, — kupno i sprzedaż książek z różnych dziedzin wiedzy.
DO konserwowania jaj na zimę — „Garantol” Drogeria, Kopernika 1.
DO perfumowania mydeł, wód ko lońskich, kwiatowych, fabrykacji perfum, olejki polca Drogeria — Lwów, Kopernika jeden. 13452
PAPIERY i story do zaciemniania — Szumski, Lyczakowska 4. 13305
ABAŻURY wytw. „Fox” Kraków — Sławkowska 30. 4772
ART. szkolne, kancel., galanteria — baterie, krepliny, biuła w ryżach — galanteria krawiecka, art. gospodar cze, barwniki, świece i t. p. ceny hurtowe, prowincja za zaliczeniem. Zamówienia przyjmuje Przedstawiciel Przemysłu Pochł. 307. 5248
DEZYNEKCE — tepienie robactwa jak pluskwy, pchły, karaluchy i t. p. zwalczanie szczurów i mszcy, impre gacja drewnianych części w budowl ach przeprowadza we Lwowie i na prowincji; Asid A. G. Alenstr. 1 (Romanowicza). Telefon 230-41
WALIZY i kosze podróżne dostaniesz w firmie W. Sachryn, Lwów, Königs strasse (Sobieskiego) 5. 5351
WILBRA — barwniki do tkanin na zimno i gorąco, barwniki do barwie nia artykułów żywności, bejce do drzewa oraz farby do podłóg, naj większy wybór w Sklepie gospodar czym, Lwów, Sienkiewicza 2. 5357

POSAD POSZUKUJA

OGRODNIK poszukuje zajęcia w o okolicy Lwowa Listy z pod. wa runków do Gaz. Lw. nr 11980
MŁODA intel. Polka, poszukuje pra cy na pół dnia (pierwszorzędne go towanie, opieka nad dziećmi) popro wadzą gospodarstwo najchętniej w samotnej osobie albo małej rodzinie. Listy do Gaz. Lw. 12554
MŁODY, dobrej prezencji, ukończone Gimnazjum kup. oraz Licum handl. szuka posady we Lwowie w charakte rze kierownika sklepu, magazyniera, subiekta i t. p. w jakimś przedsię wzięciu handlowym. Listy Adm: Gaz. Lw. nr 12786
SAMOTNA intel. szuka pracy go spodini u lub 2 osób. Listy Adm: Gaz. Lw. nr 12784
PANI inteligentna, kulturalna, pra cowała z 7-letnią córeczką, obejmie prace gospodini najchętniej w samotnej osobie. Zna wszelką pracę z zakresu gospodarstwa domowego. Listy do Gaz. Lw. nr 12801
INTELIGENTNA gospodini — kuchar ka, poszukuje pracy jako samodziel na. Biłskich 10, m. 11. 12760

NAUKA

NIEMIECKIEGO uczy szybko, łatwo, legalnie, juz od 40 zł. miesięcznie — tylko: Głęboka 18. v
ŁAŁWA metoda wyuczyć w krótkim czasie języka niemieckiego i francuskiego, konwersacja, kores pondencja, tłumaczenia Lagerstr. (Obozowa) 3, m. 4. 11401
SŁUGOGRAFII polskiej, niemieckiej oraz języka niemieckiego nauczają listownie Korespondencyjne Kursy Stenografii Lublin ul. Narutowicza 37 (skrytka pocztowa 109). Wycepu jącej inform. po nadesłaniu zł. 2.
SZKOŁA samochodowa Piotra Słiza w Stanisławowie, ul. Lipowa nr 46, w dalszym ciągu przyjmuje zapisy uczniów na trzeci kurs, który rozpocznie się dnia 11. listopada b. r. Wykłady odbywają się w języku niemieckim, ukraińskim i polskim. Informacji udziela sekretariat szko ły w godzinach urzędowych. 12619
ROZPOCZYNAJĄ lekcje tańca. Dypl. nauczyciel Wiczysty, Kopernika 16; oficyjny, I. piętro. 13193
ROZCZYNY Korespondencyjny Kurs Przygotowujący do Państwowej Wyższej Szkoły Technicznej w War szawie otwarty od 1. listopada 1922 roku. Informacje: Warszawa, ulica Smolna 34, miesz. 4. 5282
LEKICZE fortepianu i cytry. Prof. M. Lipiński, Plac Halicki siedem — II. piętro 5301
UDZIELAM nauki kroju, szycia i modelowania. Sawkówna, Rutow skiego 16 II. p. m. 9. 10374
PRZEDWOJENNA Szkoła Szolerska (rzadowo upoważniona) Inż. P. He resco we Lwowie szkolą najsolidniej i najszybciej na wszystkie pojazdy mechaniczne. Niemieckie prawo jazdy pewne. Własne warsztaty i sa mochody. Formalności załatwia szko la. Specjalny kurs przyspieszony dla zapasowanych. Zgłoszenia na naj bliższy kurs codziennie, Lwów, Pie karska 22. Telef. 273-30. 5356
WYUCZAM pisania na maszynach w jęz. polskim i ukr. Romańska, ulica Żybkiewicza 5. 5353

LOKALE

PRZED zmianą uwolnij swoje mieszka nie od pluskw i innego robactwa Gwarantuje daje tylko firma „Azot”. Lwów, Plac Dominikański nr 1. — Telefon 260-54. 6051
NIEMLIRÓW — Zdrój pokój dwuosobowy z całem utrzymaniem — (bez pościeli), usługa i opalem (okłady borowinowe) na sezon zimowy do wynajęcia. Blizsze szczegóły Zarząd Niemirowa Zdroju, stacja kolejowa Rawa Ruska. 12616
GAISSONIERA komfortowa w pię kności okolicy Wodociągów Miejskich, komfortowo umeblowana z powodu wyjazdu odstępuje. Poważne oferty do Gaz. Lw. nr 12722
WARSZAWA, Pensjonat, Moniuszki 7, m. 8 w pokojach bieżąca woda.
TRZYPOKOJOWE komfortowe mie skanie zamienie za także same dwa pokoje. „Reklama” — Lwów — Sykustka 21 pod „Zamiana”. v
ZAMIEJĘ pokój z kuchnią w śródmieściu bez gazu za pokój z kuchnią z gazem, cena kosztów obojętna. Listy do Gaz. Lw. 12815
PRACUJĄCA poszukuje pokoju ume blowanego z osobnym wejściem, gaz Listy do Gaz. Lw. 12811
PRZYJME panów na mieszkanie, ul. Kamieńskiego 6, II. p., m. 12, Biła.
POLAK intel. poszukuje pokoju ka walerskiego z osobnym wejściem. Listy do Gaz. Lw. nr 12782

ZGUBY

ZOFIA E. Kasjan, Lw. Dzieci 86 — zgłasza skradzione dokumenty: me trykę urodzenia, metrykę ślubu, — książeczke Ubezpieczalni, Ausweis, zaświadczenie szczerpienia i Komitetu prosię łaskawie znaleźć o zwrot moich dokumentów za wynagrodze niem. 5149
SKRADZIONO 27. 10. w tramwaju nr 1 dokumenty na nazwisko Chru ściel Tadeusz, blozek na Kennkarte nr III. 254 i Kartoffelbezugshein nr 132630 na Hausverwaltung nr 9, portfel i pieniądze. Proszę uczciwego złodzieja o zwrot dokumentów ulica Legionów 29, Zarząd domów 9.
ZGUBIONO Ausweis nr. 983 wydany na nazwisko Sakowska Anna. 5375
SKRADZIONO dnia 10, października 1943 r. Ausweis nr 479 wyd. przez instytut „Behringa” i paszport na nazwisko Korol Franciszka. 12596
ZGUBIONO portfel, Ausweis nr 9 — wydany przez firmę Schriftgeissler na nazwisko Walków Władysław. Pro szę o zwrot za wynagrodzeniem. v
DNIA 25. 10. zgubiono portfel skó rzany z dokumentami, świadectwo dojrzałości, zameldowanie policyjne, zdjęcie, na nazwisko Tomanek Ta deusz. Uczciwego znalazcę proszę o zwrot ul. Piotra 5, mieszkanie 4, za wynagrodzeniem. v
DNIA 18. 10. 1943, zgubiono portfel z dokumentami, a to Kennkarte, — Haushaltskarte wydaną przez Stadtverwaltung Przemysł, Meldekarte i Ausweisarte wydaną przez Bau dienststelle nr 107, Przemysł na nazwisko Marek Maciej Stanisław. v
25.60 października rano, zgubiono w tramwaju między Bema a Ka zimierzowska, namiotkowy chromo mowy maleńki zegarek. Znalazca re ch ce oddać go za wynagrodzeniem w zł. 500. Zgłoszenia w Lottokolekturze. 12336
DNIA 23. 10. 1943 zgubiono blozek na Kennkarte Nr II/9254 i meldowa nie policyjne na nazwisko Sawka Katarzyna. v
SKRADZIONO dokumenty: meldunek policyjny, blozek z Kennkarte oraz zaświadczenie pochodzenia aryjskiego na nazwisko Pevyna Zofia. v
ZGUBIONO Ausweis kolejowy Ostbahn na nazwisko Przybysz Marian. ZGUBIONO legitymację szkolną nr 214 wydaną na nazwisko Malinowska Zofia przez Handlową Szkołę Zawo dową we Lwowie. v
ZGUBIŁ 23. 10. złoty zegarek damski Schaffhausen z łuszczeniem, mono gram A. M., zwrot za wynagrodze niem. Bory. Anny 6, m. 6. 12870

OSRAM
Dla oszczędności prądu właściwa żarówka OSRAM
dużo światła — mało prądu

„PLUTON”
T. i M. Tarasiewiczów S.A. — sklep we Lwowie Akademicka 12 sprzedaje kostki i płyt Mago — proszę do pieczywa, babki zupy sosy, galaretki i inne artykuły spożywcze. Na prowincję wysyła na żądanie cenniki. Od sprzedawcom oddziela rabat

DNIA 26. 10. skradziono Ausweis Liegenschaftu W. O. Żółkiew na nazwisko Zbislaw Michniewicz folwark Nadzorce oraz inne dokumenty. v
DNIA 25. 10. 1943 r. skradziono portfel z dokumentami policyjnymi. Ausweis, poświadczenie szczerpienia i fotografie na nazwisko Tyński Jan — Grodecka 35. v
SKRADZIONO dnia 24. 10. b. r. — Ausweis wydany przez firmę Rudolf Jagniewski na nazwisko Olech Tadeusz, zam. Lwów. Batorowska, ulica Jana 8. Proszę o zwrot! 12768
ZGUBIONO dnia 23. 10. 1943 Ausweis w tramwaju na nazwisko — Hladka Jadwiga, Łaskawego znalazcę proszę o zwrot na adres Paulinów 14
ZGUBIONO dnia 24. 10. 1943 blozek z Kennkarte i Ausweis wyd. przez firmę „Galko” Emilia Zukomska.
DNIA 24. 10. zgubiono w tramwaju blozek do Kennkarte i dokumenty osobiste na nazwisko Maria Kol. Pro szę zwrócić dokumenty za wynagro dzeniem pod adresem Grottigera 1a, miesz. 12. pop., godz. 4 lub 8 rano.
FOX biały, 2 czarne plamy na grzbie cie, na głowie żółta i czarna plama, zagnął. Rana na tylnym nodze. Zwrot wynagrodze. Lwów, Snopkowska 43, m. 5, lub Arbetisamt.

MAŁŻENSTWA

PRZYSTOJNY szatyn, lat 30, wysoki dobrze zbudowany, sprytny i przed siębiorczy handlowiec pozna zamo żną i gospodarną panią w celu ma trymonialnym. Gaz. Lw. 12883
INTELIGENTNA zgrabna, miła, młoda pani, posiadająca nieruchomości na prowincji pozna w celu mat rymonialnym na wyższym stanowisku. Zgło szenia poważne do Gaz. Lw. 5288
KTÓRY z panów kawalerów — lub wdowców, wiek obojętny, zapręka się samotną, lat 28, mieszka w swo im celu ożenku. Listy z podaniem adresu do Gaz. Lw. 12849
Z BRAKU znajomości we Lwowie ta droga pozna chętnie pania do 32 l. miła i nietuzinkową intelektualistką, celem wspólnego spędzenia długich wieczorów zimowych, szatyn 30 l. — niezależny, sytuowany, wesoły. Od mat. Listy bez fotografii proszę do rować do Gaz. Lw. 12831
TRZY rusalki z brzeskiego siewu blondynka, brunetka i szatynka trą gą porwał w wodne odmiety trąch młodych, poważnie myślących rano o orawych charakterach, wszechal cnych, którzyby ogrzali gorącą miłość zniebniętą ich serca. Cel mat. Listy: Brzezany, Poste — rest. 144.
PANNA lat 21, wysoka, przystojna, szatynka, wykształcenie średnie, po zna pana poważnie myślącego do 25 zna pana poważnie myślącego do 40 lat, kulturalnego, minimum sre dnie wykształcenie. Cel mat. Idonowiem na pełny adres. G. L. 12511

ZAGINIENI

POSZUKUJE Marianna Pastwę i jego żonę Stanisławę i Józefę Kolodzieja i jego żonę Reginę zamieszkałych w r. 1939 Janowa Dolina, poczta Kostopol (Wołyn). Kto zna miejsce ich pobytu, proszę podać na adres: Józef Lewandowski, Karów, pocz. Ułanów.
Redakcja przyjmuje do druku 10-11 Reklamy nie zwracając — Telefony: Sekretariat 202 23 — Kroniki 105-21 Dziennik ogłoszeń 200 06 — 58 terminowy druk ogłoszeń wydawni Główny Lwowski Lwów, alia Sokola 6